

Lámfalussy Sándor, az euró bölcse – recenzió

A kötet megjelenését a Nemzeti Tehetség Program, az Emberi Erőforrások Minisztériuma, az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő, valamint az Oktatókutató és Fejlesztő Intézet támogatta.

A Kedves Olvasó egy mozgalmas és tartalmas életet feldolgozó, dinamikus és lendületes interjúkötetet tart a kezében. Lámfalussy Sándor egyszerre közgazdász, bankár, akadémikus, családapa, menekült, európai, magyar, belga és ezen tulajdonságai között nehéz lenne sorrendet felállítani – így e kötet sem teszi. Garancia erre a három szerző: egy újságíró, egy történész és egy közgazdász, akik abban segítenek, hogy minden aspektus kellő hangsúlyt kapjon.

Az újságíró igyekszik minél közelebb hozni, emberi arcáról bemutatni a kiváló közgazdászt, aki történetesen saját édesapja. Így tudhatjuk meg, miért pont egy történelmi jelentőségű házba költözött Lámfalussy és felesége, vagy hogyan rejtette el tizenéves korában a nagybácsival a családi ékszereket az oroszok elől, és milyen okok vezettek oda, hogy nem fogadta el a Yale professzori tenure ajánlatát. Megismerhetjük, hogy milyen gyötrelmeket élt át ő és családja a Banque de Bruxelles-nél elszenvedett kudarcok nyomán, és hogyan oldották meg a svájci-belga kétlakiságot – egy kis korzikai kitérővel fűszerezve. Fény derül olyan titkokra is, mint hogy miért nem lehet Lenti díszpolgára, vagy hogyan próbált meg a szocialista magyar állam belügyi szervezete minél több információt szerezni róla édesapján keresztül.

A közgazdásznak is akad bőven mondanivalója, hiszen szeretett szakmánk változatos köntösökben mutatkozik meg. Nem szándékolt következmény ugyan, de a kötet jól bemutatja a második világháború után forrongóban lévő európai közgazdaságtani palettát. Résszint láthatjuk a keleti átalakulást: Magyarországon a mérnöki-matematikai alapú szemléletet egyik napról a másikra átpolitizálják, elpolgárosítják. Nyugaton, Belgiumban a változás iránya a nagy hagyományú németes metodológiai szemléletű konjunktúraelemzés irányából az angolszász, matematikai modellező, mikro- és makroökonómia irányába tartott. A jó matekos képzettséggel érkező Lámfalussy tehetségét elismerik Leuvenben, de akadémiai pályáját Angliában kényszerül folytatni, ahol – az akkor még nem Nobel Emlék-díjas – John Hicks és Phillip Andrews kezei alatt írta meg doktori tézisét a belga nehézipar hanyatlásának okairól. Érdekes és tanulságos lehet a ma közgazdászai számára, hogyan egyensúlyozott Lámfalussy a

gyakorlatorientáltság és az akadémiai pálya között, és hogyan használta ki az ebből szerzett erényét mind a két oldalon.

A történész beállítottságú olvasónak sem kell csalódnia a kötetben. Egy jól adatolt és részletezett elbeszélés keretében betekintést kaphatunk a harmincas évek Magyarországaiba, a háború utáni Belgium életébe és az Európai Unió születésébe. Lámfalussy narratíváját az teszi igazán érdekessé, hogy egyszerre van kint és bent, egyszerre belga és magyar, egyszerre elméleti és gyakorlatias, így egy személyben képez hidat a különböző nézőpontok és nemzetek között.

A történet mesészerű szövése, a hosszú és rövid kérdések váltakozása olyan érzést keltett bennem, mintha én magam is ott ülnék Lámfalussy professzor úr házában, ahol ez a rendkívüli ember a reggeli kávéja mellett mesélne népes hallgatóságának, amely szabadon kérdezhet az életéről. Lámfalussy Sándor tartalmas és gyakran szellemes válaszait olvasva nagy lelkesedéssel ajánlom azok figyelmébe ezt az interjúkötetet, akik a műfaj, a közgazdaságtan, vagy Európa szerelmesei, de különösen azoknak javaslom a könyv elolvasását, akik egy bölcs ember szavait hallgatva tényleg jól szeretnék szórakozni!

Írta: Lánczi Péter

Mathias Corvinus Collegium, Közép-Európa szakirány